

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 387/2015-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s., Winterova 29, Piešťany, zastúpenej Advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Juraja Bizoňa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 46/2008, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 46/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Obchodnej spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s., priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Piešťany je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s., trovy právneho zastúpenia v sume 533,46 € (slovom päťstotridsaťtri eur a štyridsaťšesť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Juraja Bizoňa, Advokátska kancelária Bizoň & Partners, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 387/2015-21 z 23. júna 2015 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s., Winterova 29, Piešťany (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 46/2008.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla:

«*Obchodná spoločnosť [redacted], so sídlom... [redacted]... (ďalej ako „Žalobca“)* sa žalobou podanou na Okresnom súde Trnava dňa 23. 10. 2006 domáhala

voči Sťažovateľovi zaplataenia sumy 32.712,61 € (985.500,- Sk) spolu s úrokom z omeškania... Veci bola pridelená sp. zn. 22Cb/213/2006. ...

Dňa 01. 01. 2008 bol z dôvodu reorganizácie a zmeny príslušnosti súdov opätovne vytvorený Okresný súd Piešťany, ktorý sa na základe toho stal miestne príslušným súdom v konaní o žalobe podľa bodu 1 tejto sťažnosti. Vec je odvtedy vedená na Okresnom súde Piešťany (ďalej ako „Okresný súd“) pod sp. zn. 5Cb/46/2008.

Podľa vedomostí sťažovateľa Okresný súd až do 19. 12. 2013 nevykonával žiadny procesný úkon vo veci...

Dňa 04. 03. 2014 sa konalo prvé pojednávanie vo veci. Toto bolo odročené na deň 13.05.2014 a neskôr na deň 08. 07. 2014 na základe žiadosti Žalobcu. ...

Aj pojednávanie nariadené na deň 08. 07. 2014 bolo následne odročené. Okresný súd uznesením zo dňa 04. 07. 2014, č. k. 5Cb/46/2008-316, prerušil konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej ako „OSP“) a to až „do rozhodnutia odvolacieho súdu, o odvolaní proti rozsudku č. k. 12Cb/76/2010-218 zo dňa 12. 05. 2014, v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 12Cb/76/2010.“ Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením zo dňa 28. 11. 2014 č. k. 21Cob/219/2014-334, potvrdil uznesenie Okresného súdu...

V konaní pod sp. zn. 12Cb/76/2010 už Okresný súd... rozhodol rozsudkom zo dňa 12. 05. 2014, č. k. 12Cb/76/2010-218, tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

Sťažovateľ podal dňa 27. 01. 2015 sťažnosť predsedníčke Okresného súdu proti porušovaniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

O vybavení sťažnosti bol Sťažovateľ upovedomený listom Okresného súdu zo dňa 02. 03. 2015, sp. zn. Spr. 107/2015, tak, že sťažnosť bola uznaná ako dôvodná iba za obdobie do 03. 07. 2014. Vo vzťahu k zostávajúcemu obdobiu predsedníčka Okresného súdu uviedla, že „vzhľadom k tomu, že dňa 4. 7. 2014 bolo rozhodnuté o prerušení konania, ktoré rozhodnutie po potvrdení odvolacím súdom je právoplatné, nie je možné v tomto období hovoriť o nekonaní súdu, či o prietáhoch v konaní, nakoľko tomu bráni skutočnosť, že konanie je právoplatne prerušené a vtedy súd nevykonáva pojednávania a pokračuje v konaní, až keď odpadne prekážka, pre ktorú sa prerušilo.“ Na záver predsedníčka

Okresného súdu oznámila, že nevykonala žiadne opatrenia a to s poukazom na právoplatné prerušenie konania...

Predmetom konania vedeného na Okresnom súde je obchodnoprávny spor o zaplatenie zmluvnej pokuty. Jedná sa o štandardnú rozhodovaciu agendu okresných súdov, ku ktorej existuje ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR (napr. R 14/1999, R 92/2004, R 15/2009 a i.). Je preto možné uzavrieť, že prejednávacia vec po právnej ani skutkovej stránke nie je zložitá...

Sťažovateľ od podania žaloby poskytol Okresnému súdu dostatočný priestor, aby vo veci plynule konal. Sťažovateľ si nie je vedomý žiadneho konania, ktorým by mohol čo i len čiastočne prispieť k tomu, že v konaní nebolo do dnešného dňa vydané rozhodnutie vo veci samej aspoň prvostupňovým súdom. Sťažovateľ je preto presvedčený, že správanie Sťažovateľa nie je príčinou, prečo Okresný súd do dnešného dňa vo veci nerozhodol...

Sťažovateľ sa v priebehu konania domáhal, aby Okresný súd v konaní riadne konal a podal tiež odvolanie proti rozhodnutiu o prerušení konania...

Z časového hľadiska je možné posudzovaný prípad rozdeliť na tri časti:

... od 23. 10. 2006 do 18. 12. 2013 (od podania žaloby až do nariadenia prvého pojednávania) - za tento čas po dobu 7 rokov a 2 mesiacov Okresný súd spolu s Okresným súdom Trnava (ktorého konanie je pričítateľné práve Okresnému súdu) nevykonali žiadny sťažovateľovi známy procesný úkon,

... od 19. 12. 2013 do 03. 07. 2014 (od nariadenia prvého pojednávania do rozhodnutia o prerušení tunajšieho konania) - v tomto období Okresný súd po dobu necelých 7 mesiacov riadne vo veci konal,

... od 04. 07. 2014 až do dnešného dňa (od rozhodnutia o prerušení tunajšieho konania) - počas tohto obdobia Okresný súd opätovne vo veci nekoná a konanie po takmer 8 rokoch od podania žaloby prerušil...

Sťažovateľ už... predsedníčke Okresného súdu.. dôvodil, že si je vedomý, že Okresný súd subsumoval prerušenie konania pod dôvod ustanovený v zákone, ako aj to, že odvolací súd sa s prerušením konania stotožnil. ...

Zo žiadneho ustanovenia Ústavy nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy. Všeobecný súd sa pri uplatňovaní procesného postupu

podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP preto musí spravovať aj požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku Ústavy a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote...

Pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy v prípadoch konaní pred všeobecným súdom, ktoré sú prerušené, treba rozlišovať, či došlo k prerušeniu konania pred všeobecným súdom z obligatórnych dôvodov (§ 109 ods. 1 OSP) alebo z fakultatívnych dôvodov (§ 109 ods. 2 OSP). Ak bolo konanie pred všeobecným súdom prerušené z obligatórnych dôvodov vyplývajúcich z ustanovenia § 109 ods. 1 OSP, nemôže dochádzať ku zbytočným prieťahom, kým tieto dôvody trvajú. Naproti tomu „v prípade konaní prerušených z fakultatívnych dôvodov vyplývajúcich z ustanovenia §109 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku musí Ústavný súd Slovenskej republiky skúmať, či nečinnosť všeobecného súdu je dôvodná, teda či nebolo jeho povinnosťou pokračovať v konaní“...

Sťažovateľ sa v zmysle ustanovenia článku 127 ods. 3 Ústavy touto sťažnosťou domáha tiež priznania finančného zadosťučinenia vo výške 10.000,- €:

... jednak ako kompenzáciu za pocit bezmocnosti a frustrácie z postupu Okresného súdu, keď tento ani po 8,5 roku nedokázal vo veci rozhodnúť,

... ale tiež ako prevenciu, aby to Okresný súd odradilo nekonať aj po podaní tejto sťažnosti.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo obchodnej spoločnosti SLOVENSKÉ LIEČEBNÉ KÚPELE PIEŠŤANY, a.s. na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/46/2008 porušené boli.

II. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/46/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

III. Obchodnej spoločnosti SLOVENSKE LIEČEBNÉ KÚPELE PIEŠŤANY, a.s. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10.000,00 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti SLOVENSKE LIEČEBNÉ KÚPELE, a.s. trovy konania v sume 355,73 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov) na účet advokátskej kancelárie BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti podaním sp. zn. 1 Spr. 532/15 z 10. augusta 2015 vyjadrila predsedníčka okresného súdu, v ktorom uviedla najmä:

„... Skutočnosť, že pojednávania v danej veci boli vytyčované, resp. procesné úkony vykonávané v dlhších časových intervaloch, najmä v období od roku 2010 do roku 2013 bola podstatne podmienená tým, že znovuobnovený Okresný súd Piešťany od 1. 1. 2008 prevzal do obvodu aj okres Hlohovec a všetky neskončené civilné veci od roku 1997, napriek tomu, že namiesto plánovaných 15 sudcov bol k 1. 1. 2008 obsadený len 7 sudcami, ktorí nedokázali v pridelených veciach konať plynulejšie. Zmeny zákonných sudcov v danej veci od roku 2008 boli ovplyvnené zmenou obsadenia súdu sudcami, resp. preložením sudcov na iný súd, či ich dlhodobou práceneschopnosťou, čo viedlo k prerozdeleniu už pridelených spisov a tým aj k potrebe všetky prerozdelené veci znovu naštudovať, a keďže išlo o veľké množstvo vecí, obdobia medzi jednotlivými úkonmi to predlžovalo. Od roku 2013, kedy bol Okresný súd Piešťany obsadený aspoň 13 sudcami a z jeho obvodu bol odčlenený okres Hlohovec, sa vo veci plynule konalo a k výraznejším obdobiam nečinnosti nedochádzalo.

Vo vzťahu ku konaniu na Okresnom súde Piešťany uvádzam, že sudcovia podľa možnosti vo veci konali s ohľadom na zaťaženosť, aká je vo všetkých senátoch tunajšieho súdu, preto ani zo strany vedenia súdu nemohlo byť zabezpečené, aby boli nejaké veci prerozdelené z dôvodu nerovnomernej zaťaženosťi v senátoch. Okrem toho treba poukázať, že všetci sudcovia tunajšieho súdu vybavujú priemerne v registroch C, Cb a P viac ako 700 vecí v senáte, čo im objektívne neumožňuje vo všetkých veciach konať plynulo a bez prieťahov.

Na záver si dovoľujem poukázať na existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov, ktoré vedenie súdu či konajúci sudca nemôžu ovplyvniť nástrojmi, ktorými by samy disponovali na vyriešenie tzv. objektívnych okolností prieťahov v konaní. Táto skutočnosť bola zohľadnená i schválenou novelou zákona o sídlach a obvodoch súdov, kde s účinnosťou od 1. 5. 2013 bol z obvodu tunajšieho súdu odčlenený územný obvod okresu Hlohovec, čo len z časti prispelo k zníženiu nápadu nových vecí, avšak tunajší súd naďalej dokončuje aj všetky veci prevzaté z Okresného súdu Trnava od roku 1997 patriace k územnému obvodu okresu Hlohovec.

Súčasne si dovoľujem poukázať na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR, č. k. 16 Kss 9/2013-91 z 20. 03. 2014, kde disciplinárny senát uznal pri hodnotení prieťahov v konaniach z hľadiska porušenia povinností sudcu a jeho prípadného disciplinárneho previnenia, že činnosť každého sudcu má svoje limity a po nikom nemožno požadovať, aby sa nie krátkodobo, ale trvale, pracovne prepínal, vystavoval sa nezvládnuteľným stresom a v prospech nadštandardného plnenia pracovných úloh dlhodobo úplne potláčal svoj súkromný život. Sudca preto nemôže byť uznaný disciplinárne zodpovedným za to, že je dlhodobo značne vyťaženy a v dôsledku toho jednoducho nie je schopný robiť všetky potrebné úkony bezodkladne tak, ako by zodpovedalo potrebám každého jednotlivého konania a najmä záujmom účastníkov na čo možno najrýchlejšom rozhodnutí vo veci.“

Sťažovateľka sa k prípisu predsedu okresného súdu vyjadril podaním doručeným ústavnému súdu 14. septembra 2015, v ktorom uviedla:

«Sťažovateľ má s poukazom na uvedené v bodoch 18 - 20 sťažnosti za to, že predmetom tunajšieho konania by malo byť skúmanie, či nečinnosť Okresného súdu v podobe prerušenia konania je dôvodná. Predsedníčka Okresného súdu sa k tomuto osobitne nevyjadrila, poukázala iba na vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá „k podanej sťažnosti uviedla, že uznesením zo dňa 04. 07. 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 01. 2014 bolo konanie prerušené do rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní proti rozsudku č. 12Cb/76/2010-218 zo dňa 12. 05. 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 12Cb/67/2010.“ Pritom ale predsedníčka Okresného súdu sa žiadnym spôsobom nepokúsila odôvodniť prerušenie konania vedeného na Okresnom súde. Sťažovateľ je preto toho

názoru, že za tohto stavu, kedy Okresný súd ako účastník konania pred Ústavným súdom ani len netvrdí rozhodujúce skutočnosti vo svoj prospech, tak rozhodne nie je možné dospieť k záveru, že by sťažnosť Sťažovateľa nebola dôvodná. K tomu Sťažovateľ navyše poukazuje na už uvedené v bodoch 21, 22 a 25 sťažnosti, t. j. že prerušenie konania takmer po 8 rokoch od podania žaloby bolo absolútne neefektívne a nedôvodné, Okresný súd mal možnosť „v záujme hospodárnosti konania“ spojiť konania vedené pod sp. zn. 5Cb/46/2008 a 12Cb/76/2010 na spoločné konanie (§ 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).»

Právny zástupca sťažovateľky a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Vzhľadom na tieto oznámenia ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5 Cb 46/2008 ústavný súd zistil takýto priebeh namietaného konania:

Dňa 23. októbra 2006 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh na začatie konania navrhovateľa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], proti sťažovateľke o zaplatenie sumy 985 500 Sk s prísl. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 22 Cb 213/2006.

Dňa 4. decembra 2006 Okresný súd Trnava vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku a sťažovateľku vyzval na vyjadrenie sa k žalobe v lehote 10 dní.

Dňa 22. januára 2007 sťažovateľka doručila vyjadrenie, v ktorom navrhla prerušiť konanie.

Dňa 7. februára 2007 bola vec pridelená do oddelenia „Obchodné veci“, ostala jej sp. zn. 22 Cb 213/2006.

Dňa 30. apríla 2007 Okresný súd Trnava vyzval [REDAKOVANÉ], právneho zástupcu žalobcu, aby doložil plnú moc.

Dňa 14. mája 2007 [REDACTED] doručil plnú moc.

Dňa 23. mája 2007 konajúca sudkyňa požiadala Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) o zapožičanie spisu zn. 11 Cb 89/2001.

Dňa 25. mája 2007 krajský súd oznámil, že spis nie je možné toho času zapožičať z dôvodu študovania a prípravy spisu na nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 8. septembra 2007 Okresný súd Trnava zisťoval stav konania vo veci sp. zn. 11 Cb 89/2001.

Dňa 13. septembra 2007 Okresný súd Trnava si vyhotovil kópie zo spisu sp. zn. 11 Cb 89/2001.

Dňa 5. decembra 2007 Okresný súd Trnava konštatoval, že vec patrí na Okresný súd Piešťany.

Dňa 7. februára 2008 bola vec prijatá na konanie na Okresnom súde Piešťany, kde bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 Cb 46/2008.

Dňa 14. augusta 2009 okresný súd požiadal Okresný súd Trnava o zapožičanie spisu sp. zn. PN-11 Cb/89/2001.

Dňa 19. novembra 2009 právny zástupca sťažovateľky doručil „*podnet na pokračovanie v konaní*“.

Dňa 19. decembra 2013 bol spísaný úradný záznam, v ktorom sa konštatuje, že z obsahu vyjadrenia – žiadosti sťažovateľky o pokračovanie v konaní – vyplýva, že netrvá na návrhu na prerušenie konania doručenom 22. januára 2007.

Dňa 26. februára 2014 bolo doručené „*stanovisko navrhovateľa k vyjadreniu odporcu zo dňa 15. 1. 2007*“.

Dňa 3. marca 2014 bolo doručené vyjadrenie sťažovateľky z 28. februára 2014.

Dňa 4. marca 2014 sa uskutočnilo pojednávanie. Boli prítomní právni zástupcovia účastníkov. Pojednávanie bolo odročené na 13. máj 2014.

Dňa 6. marca 2014 bolo doručené faxové podanie – vyjadrenie sťažovateľky.

Dňa 7. mája 2014 bolo doručené stanovisko žalobcu k vyjadreniu sťažovateľky doručenému okresnému súdu 6. marca 2014.

Dňa 12. mája 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť právneho zástupcu žalobcu o odročenie pojednávania nariadeného na 13. máj 2014 z dôvodu PN právneho zástupcu.

Dňa 13. mája 2014 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci neboli prítomní. Bolo odročené na 8. júl 2014.

Dňa 1. júla 2014 bolo doručené stanovisko navrhovateľa k vyjadreniu sťažovateľa zo 6. marca 2014 – doplnenie.

Dňa 4. júla 2014 okresný súd uznesením prerušil konanie do rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní proti rozsudku č. k. 12 Cb 76/2010-218 z 12. mája 2014 v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 12 Cb 76/2010 (právoplatnosť nadobudlo 16. januára 2015).

Dňa 8. júla 2014 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka, žalobca, ani ich právni zástupcovia neboli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že 4. júla 2014 okresný súd rozhodol o prerušení tohto konania do rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní proti rozsudku č. k. 12 Cb 76/2010-218 z 12. mája 2014.

Dňa 22. júla 2014 bolo doručené odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o prerušení konania.

Dňa 1. augusta 2014 okresný súd zaslal odvolanie na vedomie právnomu zástupcovi navrhovateľa.

Dňa 26. augusta 2014 bolo doručené stanovisko navrhovateľa k odvolaniu sťažovateľky.

Dňa 16. októbra 2014 bola vec postúpená Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky (veci bola pridelená sp. zn. 21 Cob 219/2014).

Dňa 9. januára 2015 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením krajského súdu č. k. 21 Cob 219/2014-334 z 28. novembra 2014, ktorým potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (právoplatnosť nadobudlo 16. januára 2015)

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 46/2008.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...)

Podľa čl. 38 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných priet'ahov (...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, I. ÚS 731/2014).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, II. ÚS 146/2012). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Predmetom namietaného konania bolo rozhodovanie o návrhu na zaplatenie sumy 32 712,61 € s príslušenstvom. V spore sťažovateľka vystupuje ako žalovaná. Vec nemožno považovať za skutkovo ani právne zložitú, teda dĺžka konania nebola závislá od zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa nezúčastnila na dvoch z troch nariadených pojednávaní. Skutočnosť, že sťažovateľka sama navrhla (22. januára 2007) prerušenie konania, síce samu osebe nemožno pričítať na ťarchu sťažovateľky, na druhej strane pri posudzovaní prietáhov v konaní treba zobrať do úvahy, že konajúci súd sa jej návrhom musel zaoberať.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom. Sťažovateľka za porušovateľa svojich práv označila Okresný súd Piešťany a konanie vedené pod sp. zn. 5 Cb 46/2008. Označené konanie na okresnom súde začalo 7. februára 2008. Do prvého úkonu okresného súdu smerujúceho k rozhodnutiu veci, t. j. pojednávania 4. marca 2014, uplynulo 5 rokov. V tomto období bol okresný bez akéhokoľvek zákonného dôvodu nečinný.

V ďalšom období konal okresný súd plynule. Okresný súd 4. júla 2014 podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku konanie uznesením sp. zn. 5 Cb 46/2008 prerušil do rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 12 Cb 76/2010. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16. januára 2015.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku súd konanie preruší, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V súvislosti so skutočnosťou, že napadnuté konanie vedené okresným súdom bolo prerušené, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania spravidla nemožno dosiahnuť po právoplatnom prerušení konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (m. m. napr. III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03, II. ÚS 3/00, I. ÚS 214/06, II. ÚS 397/2014).

Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol, že úplnou procesnou nečinnosťou okresného súdu v označenom období do 4. marca 2014 došlo v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 46/2008 k zbytočným prietahom, a teda k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Vzhľadom na to, že namietané konanie je prerušené do rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 21 Cob 219/2014 a táto podmienka konania nebola dosiaľ splnená, ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia neuložil okresnému súdu povinnosť vo veci konať.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 € z dôvodu kompenzácie za pocit bezmocnosti a frustrácie z postupu okresného súdu a tiež z preventívnych dôvodov, aby to okresný súd odradilo nekonať aj po podaní tejto sťažnosti.

Ústavný súd zohľadnil predovšetkým doterajšiu dĺžku namietaného konania, ako aj sťažovateľkin podiel na prieťahoch v konaní a priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie v sume 2 500 €.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním Advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti, vyjadrenie z 8. septembra 2015), každý úkon po 139,83 €, čo predstavuje sumu 419,49 €, k tomu režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb

č. 655/2004 Z. z.) za 3 úkony po 8,39 €, spolu 444,66 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH podľa § 18 ods. 3 uvedenej vyhlášky, keďže právny zástupca sťažovateľky je platcom DPH; celková odmena za poskytnuté právne služby tak predstavuje sumu 533,46 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovel.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016